

NORGES HØYESTERETT

Den 26. juni 2017 avsa Høyesterett dom i

HR-2017-1252-A, (sak nr. 2017/620), straffesak, anke over dom,

A (advokat Arild Dyngeland)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Kaia Strandjord)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Webster**: Saken gjelder straffutmålingen i en sak som særlig gjelder motarbeiding av rettsvesenet, jf. straffeloven 1902 § 132 a og straffeloven 2005 §§ 157 og 158. I tillegg reiser den spørsmål om idømmelse av kontaktforbud overfor ansatte i Trondheim tinghus, jf. straffeloven 2005 § 57.
- (2) A ble 22. juni 2016 satt under tiltale for omfattende sjikane og motarbeiding av rettsvesenet. Inntrøndelag tingrett avsa 29. september 2016 dom med domsslutning som i utdrag lyder:

"A, født 00.00.1969, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 132a fjerde ledd annet straffalternativ jf. første ledd bokstav a jf. annet ledd, straffeloven (2005) § 158 første ledd jf. § 157 første ledd, jf. strl. (2005) § 15, straffeloven (2005) § 266, straffeloven (2005) § 268 første ledd, straffeloven (1902) § 147 annet ledd første straffalternativ jf. første ledd, straffeloven (2005) § 351 første ledd, straffeloven (2005) § 168, straffeloven (1902) § 343 første ledd, straffeloven (1902) § 390, politiloven § 30 nr. 1 jf. § 5, vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 17 første ledd og motorferdselsloven § 12 jf. § 3 til, jf. straffeloven (1902) § 62, § 63 annet ledd og § 64 og straffeloven (2005) § 79 a til fengsel i 1 – ett – år og 4 – fire – måneder. Fullbyrdelsen av 120 – etthundreogtjue – dager av straffen utsettes i medhold av straffeloven (1902) §§ 52-54 og straffeloven (2005) § 34 med en prøvetid på tre år."
- (3) Han ble videre dømt til å betale 4 000 kroner i erstatning til en av de fornærmede, pålagt kontaktforbud overfor tre navngitte personer og en eiendom i fem år. Videre ble han dømt til inndragning av to mobiltelefoner. Han ble frifunnet på to mindre punkter og ble ikke idømt kontaktforbud overfor ansatte i Trondheim tinghus.

- (4) Både påtalemyndigheten og A anket dommen til Frostating lagmannsrett. A anket dommen i sin helhet, mens påtalemyndigheten anket over straffutmålingen og at A ikke hadde blitt ilagt kontaktforbud overfor de ansatte i Trondheim tinghus.
- (5) I november 2016 ble saken overført til Eidsivating lagmannsrett, jf. domstolloven § 38. Lagmannsretten fremmet As anke til behandling for tiltalepostene om motarbeiding av rettsvesenet og to ytterligere tiltaleposter. Påtalemyndighetens anke ble fremmet i sin helhet.
- (6) Ved ankeforhandlingen var lagmannsretten satt med lagrette. Lagretten ble stilt seks hovedspørsmål og fire tillegsspørsmål. Alle spørsmålene, bortsett fra ett av tillegsspørsmålene, ble besvart med ja. På bakgrunn av lagrettens svar og forholdene hvor skyldspørsmålet var endelig avgjort i tingretten, avsa lagmannsretten 7. februar 2017 dom med slik slutning:

"1. A, født 00.00.1969, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 132a fjerde ledd første straffalternativ jf. første ledd bokstav a jf. annet ledd, straffeloven § 157 første ledd, straffeloven § 157 første ledd jf. § 158 første ledd, straffeloven § 266, og de forhold som er avgjort ved Inntrøndelag tingretts dom av 29. september 2016, alt sammenholdt med straffeloven § 79 første ledd bokstav a, som en fellesstraff med Nordmøre tingretts dom av 22. mars 2015, til en straff av fengsel i 2 – to – år og 8 – åtte – måneder, hvor av 8 – åtte – måneder gjøres betinget med en prøvetid på 5 – fem – år.

Tiltalte tilkommer et fradrag i den ubetingede delen av straffen på 318 – trehundreogatten – dager for utholdt varetekt.

- 2. A forbys å oppsøke, forfølge eller på noe vis ta kontakt med B, C og D, eller ta opphold på eller ved B sitt arbeidssted eller bolig. Forbudet gjelder i 5 – fem – år.**
- 3. A forbys å oppsøke eiendommen gnr. 00 bnr. 00 og bnr. 00 i X kommune. Forbudet gjelder i 5 – fem – år.**
- 4. A forbys å oppsøke Trondheim tinghus, eller å oppsøke, forfølge eller på noe vis ta kontakt med ansatte ved Trondheim tinghus. Forbudet gjelder i 5 – fem – år. Forbudet er ikke til hinder for at A inngir stevninger og prosesskriv per post, eller at han møter til rettsmøter han er pålagt å møte.**
- 5. A må tåle inndragning av en Samsung mobiltelefon og en Huawei mobiltelefon, jf. beslagsrapport av 16. februar 2016 løpenummer 1 og 2."**

- (7) A har anket til Høyesterett over lagmannsrettens lovanvendelse, saksbehandling, straffutmålingen, herunder kontaktforbudet overfor Trondheim tinghus og de ansatte der, og inndragningen. Høyesteretts ankeutvalg har fremmet anken over straffutmålingen og kontaktforbudet.
- (8) *Jeg er kommet til at anken over straffutmålingen må forkastes, mens anken over kontaktforbudet mot de ansatte i Trondheim tinghus tas til følge.*
- (9) Før jeg går inn på straffutmålingen, finner jeg grunn til å gjøre nærmere rede for den faktiske bakgrunnen for saken og de forholdene A er dømt for.

- (10) A, som er ingeniørutdannet, arbeidet som selvstendig næringsdrivende gårdbruker. Han eide flere landbrukseiendommer i X, Y, Z og Æ kommuner. Eiendommen i Z – ----- 0 – var As boligeiendom.
- (11) A fikk økonomiske problemer. Ved Nordmøre tingretts avgjørelse 20. juni 2013 ble eiendommen i X besluttet tvangssolgt. Han anket over beslutningen, først til lagmannsretten og deretter til Høyesterett. Ankene førte ikke frem, og eiendommen ble deretter besluttet tvangsfraveket, ettersom A nektet å bidra til gjennomføringen av salget. Eiendommen ble solgt til tre av naboene.
- (12) As tre øvrige eiendommer ble besluttet tvangssolgt av Sør-Trøndelag tingrett 15. mai 2013. Den 19. februar 2014 avsa tingretten kjennelse om at eiendommene skulle tvangsfravikes. A anket og begjærte midlertidig forføyning i anledning tvangssakene. Disse rettslige skrittene førte heller ikke frem, og samtlige eiendommer ble tvangssolgt og fraveket.
- (13) A har klaget én eller flere av avgjørelsene i tvangssakene inn for Den europeiske menneskerettsdomstol, som ved beslutning av 13. november 2014 avviste klagen.
- (14) A har utsatt en rekke av de personene han har hatt kontakt med underveis i disse prosessene for grov, systematisk og vedvarende sjikane. Jeg vil gjøre noe nærmere rede for hva denne sjikanen har bestått i.
- (15) Advokat B ble 28. mai 2013 oppnevnt som rettens medhjelper i forbindelse med de tre tvangssalgene i Sør-Trøndelag, herunder salget av As boligeiendom. Fra advokaten ble oppnevnt som medhjelper til februar 2016 har A oppført seg krenkende, svært plagsomt og til tider også skremmende overfor B. Lagmannsretten beskriver As oppførsel blant annet slik:

"Den rettstridige opptreden fant i all hovedsak sted når det 'skjedde noe' i tvangssakene, og det toppet seg i begynnelsen av 2015. Handlingene bestod i å sende et høyt antall e-poster med krenkende, injurierende og kriminerende innhold av B til B og et betydelig antall kopimottakere, krenkende tekstmeldinger til B, filming av B samtidig som han snakket nedlatende til ham, filming av Bs kontor og ansatte, samt å oppsøke B, uten at han hadde noen aktverdige grunner til det. Som eksempel på en av flere tekstmeldinger vises det til de meldingene som er gjengitt i tiltalen."

- (16) I tiltalen er det som eksempel nevnt flere e-poster sendt i januar 2016. E-postene hadde en rekke kopimottakere. A skrev blant annet:

- "- 'Nå er det slutt på at innbyggerne i Z blir terrorisert med vold av offentlig ansatte som løper lovbrøtere som B sin gjerning, slik at han får stjele til seg andre sine boliger og verdier'
- 'Er B Zs største kriminelle?'
- 'Tjener B det meste av sine inntekter gjennom å bryte lovene og stjele fra Borgerne i Z?'
- 'Lovbruddene til B kommer til å forfølges minst de neste 10 årene, det er sikkert, uansett hva som skjer, for slik gal manns verk skal ikke være i Z eller i et demokrati.'

- **'Bryter du Norges lover B. Hvor er yrkesstoltheten, ærligheten, æren og redeligheten. En flink politi i Z sa i fjor, at mulig B er unnskyldt? For husk det, hans far var også advokat og mulig B ikke vet bedre. (Vil det si at faren din, B, var samme ynkelige lovbrysteren som deg?)'**
- **'Ad tlf. samtale sist fredag. Den ble selvfølgelig tatt opp. Ønsker du å høre samtalen og dermed få bekreftet alt det du selv sa? Bare slapp av; den kommer helt sikkert ut på nettet en dag så får hele verden høre dine løgner....., igjen.'"**

(17) I e-post av 4. februar sendt til B med kopimottaker `fmstpostmottak@fylkesmannen.no` skrev han en bekymringsmelding til Fylkeslegen i Sør-Trøndelag hvor det blant annet stod:

- **'Dere må vennligst koble inn fastlegen til B og dermed sikre at hans trusler mot sikkerheten for seg selv og andre blir tatt hånd om.'**
- **'Dere har sikkert mange flinke eksperter, fagfolk og medisiner til å hjelpe B.'**
- **'Ut fra manges vurderinger, bør B komme under sikring og behandling snarest mulig.' "**

(18) Det fremgår videre av lagmannsrettens dom at A opprettet en åpen Facebookgruppe kalt "Ulov i Z". Her la han ut bilder og filmer av blant andre advokat B, som han skrev tekster med krenkende innhold til. Lagmannsretten nevner to eksempler: "Advokat som ikke følger Norges lover. Hvorfor? Egen profitt?", og "B er de verste løgnere og kriminelle. Korrupte og organiserte kriminelle - misbrukte offentlig ansatt for å stjele andres verdier og tjene på lovbrudd mot det norske folket".

(19) A sendte også fakturaer til B med krav som ikke hadde noe reelt grunnlag, han anmeldte ham med bistand fra advokat til politiet, og anla sivile søksmål mot B.

(20) Lagmannsretten la til grunn at As opptreden fikk store konsekvenser for advokat B:

"På bakgrunn av B sin forklaring legger lagmannsretten til grunn at B som følge av handlingene, i perioder mistet nattesøvnen og arbeidsevnen, at han har fått tilbakemelding fra folk om at han er 'kjøpt og betalt', at han har mistet klienter på grunn av As opptreden, og at han har vært redd for hva A kan finne på hvis han møter ham på fritiden. Z er et lite sted, med kun to advokatkontorer, noe som gjør B som advokat særlig sårbar for tiltaltes handlinger."

(21) Den delen av forholdet som fant sted fra og med 1. oktober 2015, er av lagmannsretten bedømt som grovt, jf. straffeloven 2005 § 158. A er også dømt for skremmende, plagsom eller annen hensynsløs opptreden, jf. straffeloven 2005 § 266, overfor advokat B.

(22) A er videre dømt for motarbeiding av rettsvesenet som følge av trakassering av lensmann E. Lensmann E hadde ansvar for fravikelsen av As boligeiendom. I forbindelse med forsøk på tvangsfravikelse i juni 2015 filmet A lensmann E, samtidig som han snakket nedlatende til E. Tvangsfravikelsen ble avsluttet på grunn av As opptreden og av hensyn til hans barn, men ble gjennomført to dager senere. Da ringte A til en bekjent og ba denne om å komme og filme inngrepet han ble utsatt for. Bilder og filmer ble senere lagt ut på den åpne Facebookgruppen "Ulov i Z".

- (23) A sendte en rekke tekstmeldinger til E og lensmannskontoret. Lagmannsretten har anslått antallet til over hundre, hvorav mange har et krenkende innhold.
- (24) Det ble opprettet ytterligere en åpen Facebookgruppe kalt "Ulov i Z og L lensmannskontor". Et bilde av E ble brukt som profilbilde, og også her ble filmer og bilder av E med krenkende tekster publisert. Lagmannsretten beskriver innholdet på siden slik:

"På Facebooksidene er det skrevet flere innlegg, der innholdet, som i e-postene, i hovedsak går på at E er udugelig, er en lovbrøyer og kriminell, at han har en vendetta mot folket i Z, stjeler fra innbyggerne, eller lignende."

- (25) Også for lensmann E fikk As opptreden store konsekvenser. Han mistet til tider nattesøvnen, arbeidsdager ble ødelagt, og han følte den voldsomme trakasseringen svært belastende. Også Es familie og de ansatte ved lensmannskontoret har oppfattet trakasseringen som belastende.
- (26) Sjukaneringen av E fra 1. oktober 2015 til april 2016, er bedømt som grov, jf. straffeloven 2005 § 158.
- (27) Sorenskriver F ved Sør-Trøndelag tingrett besluttet tvangsfravikelse for tre av As eiendommer. Som gjengjeldelse la A ut bilder av F på Facebookgruppen "Ulov i Z" med følgende tekst:

"ill.foto F har lenge utmerket seg som en som ikke respekterer Norges lover, ikke en gang de mest enkle elementære menneskerettighetene (emk). Hva skyldes det? Forskningen over konstaterer dessverre alvorlig svikt i intelligensen, en svært alvorlig mental lidelse. Det virker som om F selv er klar over sin sinnslidelse/mentale svikt, og prøver å dekke seg bak flere tykke bøker med Norges lover, med post it lapper, for å prøve å innbille folket at han er lovens lovlige mann, en som evner å etterlever Norges lover i sitt virke. Faktum i de sakene han har dømt, viser klart at F har dysleksi grunnet mental svikt, og klarer derfor ikke å forstå det han leser. Bør han være dommer over andres skjebner? Bør han være talsmann for rettferdigheten og sannheten i landet? Ef. 5.12 sier klinkende klart om F: SKAMMELIG."

- (28) Sorenskriver F opplevde ikke gjengjeldelsen som ubehagelig, og lagretten svarte nei på tillegsspørsmålet om forholdet var grovt, jf. straffeloven 2005 § 158.
- (29) Videre er A dømt for sjikanering av sorenskriver og domstolleder G og andre ansatte ved Sør-Trøndelag tingrett. G traff avgjørelser mot A i saker om midlertidig forføyning, og ila ham besøksforbud mot de nye eierne av hans tidligere boligeiendom. Lagmannsretten har beskrevet As opptreden slik:

"Fra årsskiftet 2015/2016 til mars 2016 toppet det seg særlig. I denne perioden tok tiltalte enkelte uker kontakt med tingretten flere ganger daglig, enten ved personlig oppmøte, ved å ringe eller sende e-poster. Ved flere av oppmøtene filmet han eller medvirket han til at andre filmet de ansatte i tinghuset, samtidig som han omtalte dem negativt."

Videre opprettet tiltalte Facebookgruppen 'Ulov i Sør-Trøndelag Tingrett'. På siden la han ut bilder av ansatte, herunder domstolleder G, samt ovennevnte filmer tatt av ansatte i tingretten. Videre la han ut en rekke innlegg hvor de ansatte ble fremstilt negativt, herunder at de omgikk lovene, misbrukte sin stilling, at de var kaldblodige mordere som uten skrupler tok livet av folk og påførte dem uerstattelige skader og tap,

at domstolen var en trussel mot folkets sikkerhet og trygghet, at sikkerhetsansvarlig H og sikkerhetsmedarbeider I var voldelige, at de drev med tyveri av saksdokumenter og tilbakedatering av avgjørelser, at de forvrengte sannheten, med videre. Om H, I og G skrev han i et annet innlegg følgende: 'Dere er satans løgnere og kjeltringer har ikke lov til å ta folket i Sør-Trøndelag sine rettigheter. Tåler ikke deres ord og gjerninger dagens lys, så pell dere lang bort fra deres stillinger umiddelbart'. Videre omtalte han dem som avskum og ormeyngel, lystløgnere og kjeltringpakk. Teksten var undertegnet med 'Je suis A'. Den 6. mars 2016 la tiltalte ut et innlegg med overskriften 'DØDSSTRAFF', med tekst inntatt i tiltalens post I e). Innlegget, sammenholdt med tiltaltes forutgående opptreden, førte til at tingretten og Frostating lagmannsrett begjærte besøksforbud overfor tiltalte.

Videre sendte tiltalte ifølge G 'hundrevis' av e-poster til tingretten, med blant annet sjikanerende innhold, herunder den som er inntatt i tiltalens post I d). Da han ringte eller oppsøkte tinghuset kom han også med krenkende uttalelser, tilsvarende det han har skrevet."

- (30) Innlegget med overskriften "DØDSSTRAFF" lød:

"Vil det gå en slik med sorenskriverne ved ST-tingrett også? G, F. De gir også blaffen i Norges lover, og elsker vist å begå mord – JISTISMORD. JUSTISMORD er i loven jevnstilt med mord og landssvik. Kan det bli verre tilstander i en tingrett? Når både G, F, H og I, gir blaffen i Norges lover. Hvor idiot går det an å bli? Når ble det slik? Hvor gikk det galt – personlighetsforstyrrelse? Penger, griskhet, sjalusi? Pålagt idioti? 'Je suis Charlie'. 'Nu vil de skyldige blive dømt – og de kan få dødsstraf'."

- (31) Den 19. mars 2016 la han ut følgende melding:

"Til H, Dåse I og Titten tei G: DERE SATANS LØGNERE OG KJELTRINGPAKK HAR IKKE LOV TIL Å TA FRA FOLKET I SØR TRØNDELAG SINE RETTIGHETER. TÅLER IKKE DERES ORD OG GJERNINGER DAGENS LYS, SÅ PELL DERE LANG BORT I FRA DERES STILLING ER UMIDDELBART. ALLE OFFENTLIGE ANSATTE ER FOLKETS TJENERE. TAKE IT, OR LEAVE. Se og lær av alle de andre i tingretten som gjør en vakker og god jobb for folket. Men dere avskum og ormeyngel tvinger de stakkars folkene til å løpe deres multi-kriminelle gjerninger og setter hele tingretten i vanry. Dere avlegaliserer HELE tingretten og ingenting som kommer fra ST tingrett kan forventes å være lovlig dømt. ABSOLUTT INGENTIN. Ingen i hele Trøndelag er tatt med med buksa nede i sine lovbrudd enn dere tre og noen få dommere til. Dere er til å grine av voksne folk som ikke evner bedre. Vik fra oss, lystløgnere og kjeltringpakk. Folket i Trøndelag FORTJENER SELVFØLGELIG ærlige dommere ved tingretten, og ikke slike lystløgnere som dere. Vær så god, evig skam til dere. (Og evig heder og ære til alle de andre i offentlige stillinger som respekterer FOLKET og FOLKETS RETTIGHETER. Je suis A))))."

- (32) As handlinger var svært belastende for de ansatte ved tinghuset. Han ble oppfattet som ustabil og som et sikkerhetsproblem. Deler av virksomheten i tinghuset ble lammet når A oppsøkte retten, ved at kontoransatte som ikke ønsket å bli filmet, eller som syntes det var krevende å håndtere ham, forlot ekspedisjonen. A har videre anmeldt og saksøkt dommere i tingretten.
- (33) Lagretten fant at forholdet var grovt, jf. straffeloven 2005 § 158. A er også dømt for skremmende, plagsom eller annen hensynsløs opptreden, jf. straffeloven 2005 § 266 overfor de ansatte i Trondheim tinghus.

- (34) I tingretten ble A dømt for å ha krenket privatlivet til politibetjent J, jf. straffeloven 1902 § 390. As anke til lagmannsretten på dette punktet ble ikke fremmet til behandling, og tingrettens dom for så vidt gjelder skyldspørsmålet på dette punktet er endelig.
- (35) J hadde ansvar for tvangssalg og fravikelse av en av As eiendommer. A la ut negativ omtale av J på Facebooksiden "Ulov i X", blant annet: "Når J handler på tvers av lover og tjenesteveier, lager J sin Ulov terrorvelde for de det går ut over" og "Ustabile mennesker skulle aldri jobbet i maktstillinger i samfunnet". Det ble også lagt ut bilde av J sammen med en niese.
- (36) I tingretten ble A videre dømt etter straffeloven 2005 § 266 for sjikanering av gjeldsrådgiver K ved NAV. K, som skulle bistå A da han fikk betalingsproblemer, hadde i starten gode samtaler med ham, men tonen ble etter hvert mer anstrengt. Søndag 13. november 2015 publiserte A på Youtube og/eller Facebook i en åpen gruppe, et opptak av K, med tittel "Kommuneansatt tatt i løgn". K følte ubehag ved dette, selv om formen på publiseringen etter Ks syn gjorde at folk flest ville forstå at dette ikke var en riktig beskrivelse av K.
- (37) A er videre dømt for tre overtredelser av straffeloven 2005 § 268 om uberettiget adgang, to innbrudd, tre skadeverk, to overtredelser av besøksforbud, og to tilfeller av å ha brutt politiets forseilinger. Handlingene knytter seg til eiendommene som ble tvangssolgt og har særlig gått ut over kjøperne av eiendommene. Skyldspørsmålet for disse postene i tiltalebeslutningen ble avgjort endelig i tingretten.
- (38) A har forklart at han mente seg berettiget til å ta seg inn på sin tidligere boligeiendom. Etter at tvangssalget var besluttet og eiendommen fraveket, banet han seg adgang til boligen, brøt politiets segl, og minst tre ganger boret han ut låssylindere og skiftet lås. Han tok seg også inn i huset etter at kjøperen hadde overtatt eiendommen, og plasserte møbler i kjelleretasjen. Han presset trefliser inn i låser, boret hull i ytterdøren og hang oppslag på ytterdøren til kjøperne, til tross for at han var ilagt forbud mot å oppholde seg på stedet.
- (39) Også flere av de andre eiendommene som var under tvangssalg, banet A seg urettmessig adgang til, ved å bryte politiets segl. Etter at en av eiendommene var overtatt av kjøper, brøt han seg to ganger inn i to hus på eiendommen. Første gangen, 12. mars 2016, ødela han låsene ved bruk av vinkelsliper. Også den andre gangen, 29. mars samme år, ødela han låssylindere og låsmekanismen på ytterdørene.
- (40) I tillegg til de forhold som er omtalt foran er A dømt for unnlatelse av å følge politiets pålegg om ikke å filme og brudd på motorferdselloven.
- (41) *Straffutmålingen*
- (42) De mest alvorlige forholdene, som blir førende for straffutmålingen, er knyttet til den omfattende trakassering av aktører i rettsvesenet og innbrudd og skadeverk på eiendommer som har blitt frasolgt A ved tvangssalg.
- (43) Straffeloven § 157 første ledd lyder:

"Med fengsel inntil 6 år straffes den som ved vold, trusler, skadeverk eller annen rettsstridig atferd overfor en aktør i rettsvesenet eller noen av hans nærmeste

- a) **opptrer slik at det er egnet til å påvirke aktøren til å foreta eller unnlate en handling, et arbeid eller en tjeneste i forbindelse med en straffesak eller en sivil sak, eller**
- b) **gjengjelder en handling, et arbeid eller en tjeneste som aktøren har utført i forbindelse med en straffesak eller en sivil sak."**

- (44) Av andre ledd følger at den som "arbeider eller utfører tjeneste for" blant annet "politiet, påtalemyndigheten, domstolen...", er å anse som aktør i rettsvesenet, jf. andre ledd bokstav b og c.
- (45) Ved grov motarbeiding av rettsvesenet øker strafferammen til fengsel inntil 10 år, jf. § 158 første ledd.
- (46) Bestemmelsene viderefører i hovedsak straffeloven 1902 § 132 a, som kom inn i straffeloven 1902 ved lovendring 28. juli 2000.
- (47) I HR-2016-1012-A avsnitt 14 fremheves de hensynene bestemmelsene skal ivareta:
- "Det er et sentralt hensyn i denne forbindelse at en velfungerende rettsstat er avhengig av at dommere og andre aktører i rettsvesenet kan skjøtte sine oppgaver i visshet om at loven verner dem mot utilbørlig adferd fra personer som måtte være misfornøyd med deres embetsførsel. § 132 a, og nå straffeloven 2005 § 157, inngår dermed i vernet av domstolenes uavhengighet og nøytralitet. Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 10 annet ledd gir uttrykkelig anledning til å gjøre unntak fra ytringsfriheten 'for å bevare domstolenes autoritet og upartiskhet', selv om slike unntak selvfølgelig må oppfylle konvensjonens krav til forholdsmessighet."**
- (48) Dette er gjentatt i HR-2016-1015-A avsnitt 25.
- (49) Det følger av HR-2016-1015-A avsnitt 28 at det ikke er grunnlag for å oppstille en generell regel om at gjengjelding overfor vitner og parter skal straffes strengere enn gjengjelding overfor de profesjonelle aktørene, som dommere og advokater.
- (50) Etter mitt syn er det heller ikke grunn til på generelt grunnlag å sondre mellom overtredelse av bokstav a og b i § 157 første ledd ved straffutmålingen. Slik oppfatter jeg også Rt-2011-1022 avsnitt 14, som kommenterer Rt-2010-1165 avsnitt 16. Straffutmålingen etter begge alternativer må bero på en konkret vurdering av forholdets alvor.
- (51) Det synes videre som om det har skjedd en viss skjerping i straffenivået for motarbeidelse av rettsvesenet de senere årene. Utviklingen har kommet som følge av den generelle skjerpingen av straffen for alvorlig voldskriminalitet, se Rt-2010-1165 avsnitt 9 og Rt-2014-346 avsnitt 13. I HR-2016-1015-A, som i likhet med den foreliggende saken dreiet seg om sjikane og ikke vold, er det imidlertid i avsnitt 36 lagt til grunn at straffen for brudd på straffeloven 1902 § 132 a generelt er skjerpet uavhengig av hva den rettstridige handlingen består i. Jeg legger derfor det til grunn også i denne saken.
- (52) Forarbeidene til bestemmelsene viser at man i første rekke har tatt sikte på å straffe vold, trusler og skadeverk mot aktører i rettsvesenet – med andre ord handlinger som også rammes av andre straffebud. Men som både lovens ordlyd og forarbeidene viser, er bestemmelsene ikke begrenset til dette. Jeg viser som eksempel til Ot.prp. nr. 40

(1999–2000) side 106, hvor det fremheves at en handling som ellers ikke er straffbar kan være straffbar etter § 132 a hvis handlingen i den aktuelle sammenhengen er straffverdig. At handlingen isolert sett ikke ville vært straffbar etter et annet straffebed, kan derimot tenkes å ha betydning for straffutmålingen. For så vidt gjelder den foreliggende saken, bemerker jeg imidlertid at med unntak for sorenskriver F, har A systematisk, over tid og med stor intensitet, grovt sjikanert de fornærmede. Noen av enkelthandlingene ville isolert sett kanskje ikke vært straffbare, men med det omfanget forfølgningen har hatt, inngår alle handlingene i et mønster som utgjør "rettsstridig atferd" etter straffeloven 2005 § 157 og straffeloven 1902 § 132 a. Det kan ikke ha nevneverdig vekt ved straffutmålingen at noen av handlingene isolert sett ikke ville vært straffbare.

- (53) Det må imidlertid ha betydning for straffutmålingen at ingen av de handlingene A er dømt for under tiltalepunktene om motarbeiding av aktører i rettsvesenet, består i vold eller skadeverk. Bortsett fra i ett tilfelle dreier det seg heller ikke om trusler. Innlegget 6. mars 2016 med overskriften "DØDSSTRAFF", som jeg har sitert tidligere, oppfatter jeg derimot som en trussel.
- (54) Den høyesterettsdommen som minner mest om den foreliggende saken er HR-2016-1015-A. Der ble fem overtredelser av straffeloven 1902 § 132 a straffet med fengsel i syv måneder. Domfelte hadde lagt ut filmer av seg selv på Youtube. I filmene fremsatte han alvorlig krenkende uttalelser om aktører i to sivile saker han hadde vært part i. I motsetning til A oppsøkte imidlertid ikke domfelte der de fornærmede personlig. Den personlig rettede trakasseringen fra As side og omfanget av sjikanen gjør at den foreliggende saken fremstår som klart mer straffverdig enn saken i HR-2016-1015-A. Det er også en viktig forskjell mellom de to sakene at i HR-2016-1015-A var det tale om en samtidig trakassering av de fornærmede, mens det i den foreliggende saken er tale om klart atskilte trakasseringer overfor de forskjellige fornærmede.
- (55) I Ot.prp. nr. 40 (1999–2000) side 86 er det lagt til grunn at motarbeiding av rettsvesenet vil kunne være straffbart uavhengig av om handlingene har virkning. At de straffbare handlingene får konsekvenser, er imidlertid forutsatt å ha betydning for straffutmålingen. Det må derfor også tillegges vekt at noen av de fornærmede har fått til dels betydelige problemer som følge av As handlinger.
- (56) Etter dette er jeg kommet til at straffen for As motarbeiding av rettsvesenet, bør settet til omkring fengsel i to år. Dette er i hovedsak i tråd med lagmannsrettens standpunkt.
- (57) Jeg går så over til straffutmålingen for As handlinger knyttet til de tvangssolgte eiendommene. Den som har kjøpt en eiendom på tvangssalg, har behov for beskyttelse mot straffbare handlinger fra tidligere eiers side. Allmennpreventive grunner taler da for en strengere straff enn det en isolert vurdering av de enkelte handlingene kunne tilsi. A har gjentatt, og til dels i strid med ilagt besøksforbud, oppsøkt de tvangssolgte eiendommene og utøvet hærverk mv. der. Også disse forholdene må straffes med en fengselsstraff av ikke ubetydelig lengde. Jeg har kommet til at en straff av fengsel i seks til åtte måneder er passende for disse forholdene.
- (58) Ved Nordmøre tingretts dom av 22. mars 2015 ble A blant annet dømt for vold mot offentlig tjenestemann. Straffen, som ble satt til fengsel i 60 dager, er ikke sonet. Lagmannsretten avsa fellesstraff for domfellelsen i den foreliggende saken og den tidligere dommen, jf. straffeloven 2005 § 82 tredje ledd.

- (59) Jeg er etter dette blitt stående ved at den samlede straffen lagmannsretten fastsatte – fengsel i to år og åtte måneder – bør bli stående. Jeg er også enig med lagmannsretten i at det her er grunn til å idømme deldom hvor åtte måneder gjøres betinget. En delvis betinget dom kan motivere A til å avstå fra tilsvarende handlinger i fremtiden. Vilåårene for å fastsette lenger prøvetid enn det som er lovens utgangspunkt, er oppfylt i dette tilfellet, jf. straffeloven 2005 § 34 andre ledd. Adgangen bør benyttes. At det ikke er i strid med lovgivers intensjoner å fastsette lenger prøvetid enn to år der det er "hensiktsmessig og velbegrunnet", fremgår av HR-2016-783-A. Jeg finner som lagmannsretten at prøvetiden bør settes til fem år.
- (60) Anken over straffutmålingen blir dermed å forkaste.
- (61) A sitter i varetekt. Varetektsfradraget er opplyst nå å utgjøre 457 dager.
- (62) *Kontaktforbudet overfor de ansatte i Trondheim tinghus*
- (63) Lagmannsretten kom under dissens 6-1, til at A skulle idømmes kontaktforbud overfor de ansatte i Trondheim tinghus. Om bakgrunnen for kontaktforbudet viser jeg til min tidligere fremstilling i tilknytning til As handlinger overfor sorenskriver G og andre ansatte i Sør-Trøndelag tingrett.
- (64) Det er ikke noe til hinder for å ilegge ham kontaktforbud overfor en slik personkrets, jf. Rt-2002-1243 om det tilsvarende spørsmålet om besøksforbud etter straffeprosessloven § 222 a. Normalt ville As opptreden ha gitt grunnlag for å ilegge kontaktforbud. Når jeg likevel – under en viss tvil – har kommet til at det ikke bør ilegges kontaktforbud, er det fordi det gjør seg gjeldende særlige hensyn når det er spørsmål om å forby noen å oppholde seg i et tinghus. Ved et tinghus ivaretas funksjoner som ikke ivaretas av andre. Kontaktforbud mot ansatte i et tinghus kan derfor ikke sammenlignes med for eksempel besøksforbud mot å oppsøke et kjøpesenter som i Rt-2002-1243. Riktig nok har lagmannsretten begrenset forbudet, ved at A kan innlevere stevninger og møte i rettsmøter han blir pålagt å møte i. Men han vil for eksempel ikke kunne inngi muntlig stevning, tilsvar eller anke etter tvisteloven § 12-1 andre ledd, som forutsetter at A tar personlig kontakt med retten. Han vil heller ikke kunne følge saker i Trondheim tinghus, en omstendighet som kan reise motforestillinger i relasjon til offentlighetsprinsippet i blant annet domstoloven § 124.
- (65) Aktor har pekt på at A kan kontakte en annen tingrett og få den bistanden han trenger der. Jeg er enig i at noen av As interesser kunne vært ivaretatt ved det. Når jeg likevel kommer til at det ikke bør anvendes kontaktforbud overfor de ansatte i Trondheim tinghus, er det også fordi A nå gis en deldom med en ikke ubetydelig betinget del og med en lang prøvetid. Begår han nye straffbare handlinger, vil den resterende straffen kunne komme til soning, jf. straffeloven 2005 § 39. Det har også betydning at hvis A igjen begår handlinger i strid med straffeloven § 157 overfor ansatte i Trondheim tinghus, kan påtalemyndigheten vurdere om vilåårene for å nedlegge besøksforbud, jf. straffeprosessloven § 222 a, er oppfylt.
- (66) Samlet sett har jeg etter dette kommet til at A ikke bør ilegges kontaktforbud overfor de ansatte i Trondheim tinghus.

(67) Jeg stemmer for denne

D O M:

1. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1, gjøres den endring at fradraget for utholdt varetekt settes til 457 – firehundredeogfemtisyv – dager.
2. Kontaktforbudet, domsslutningen punkt 4, ilegges ikke.

(68) Dommer **Ringnes:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(69) Kst. dommer **Kaasen:** Likeså.

(70) Dommer **Falch:** Likeså.

(71) Dommer **Matningsdal:** Likeså.

(72) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1, gjøres den endring at fradraget for utholdt varetekt settes til 457 – firehundredeogfemtisyv – dager.
2. Kontaktforbudet, domsslutningen punkt 4, ilegges ikke.

Riktig utskrift bekreftes: